

UTRIKESUTSKOTTETS BETÄNKANDE 10/2014 rd

Berättelse av Finlands delegation i organisationen för säkerhet och samarbete i Europa Verksamheten i OSSE:s parlamentariska församling 2013

INLEDNING

Remiss

Riksdagen remitterade den 29 april 2014 Berättelse av Finlands delegation i organisationen för säkerhet och samarbete i Europa Verksamheten i OSSE:s parlamentariska församling 2013 2014 (B 1/2014 rd) till utrikesutskottet för beredning.

Sakkunniga

Utskottet har hört

- ordförande Ilkka Kanerva och sekreterare Gunnilla Carlander, Finlands delegation i OSSE:s parlamentariska församling.

UTSKOTTETS ÖVERVÄGANDEN

Motivering

Organisationen för säkerhet och samarbete i Europa är i dag den mest omfattande samarbetsorganisationen i sitt slag (57 medlemsländer, 11 partnerskapsländer). OSSE arbetar för att omdefiniera sin ställning och sin roll inom det internationella organisationsfältet i en situation där de säkerhetspolitiska utmaningarna förändras, de frusna konflikterna väntar på en lösning, stormaktsrelationerna är instabila och demokratins tillstånd är fortsatt svagt. Denna process går under namnet Helsingfors +40 och ska leda till resultat före utgången av 2015. Den parlamentariska församlingen vill bidra med sin insats till processen. Ordförande Ilkka Kanerva valdes till församlingens vice president och ledamot Pia Kauma valdes till det politiska utskottets rapportör. Finland har således två platser i presidiet. Utskottet ser det som viktigt att Finland aktivt och

resultatinriktat deltar i förberedelserna inför OSSE:s församling 2015.

Det är beskrivande för OSSE:s handlingsförmåga att ett observationsuppdrag har inletts i samband med Ukrainakrisen. Samtidigt har också Ryssland involverats i det internationella samfundet. OSSE bedriver också andra stabilitets- och fredsfrämjande projekt i Ukraina och deltog under ledning av ledamot Ilkka Kanerva i övervakningen av presidentvalet i maj. Utskottet hänvisar till sitt betänkande om utvecklingen av säkerhetshoten och vapentechniken (UtUB 5/2014 rd) och konstaterar att det är viktigt att OSSE och Europarådet bedriver ett tätt samarbete i Ukraina.

Den parlamentariska församlingen har under 2013 hållit alla möten som fastställs i stadgan och sänt ut delegationer för att övervaka val i åtta länder. Till församlingens operativa verksamhet räknas utöver valövervakningen även ad hoc-arbetsgrupperna och de särskilda represen-

tanternas verksamhet. Den åtstramade ekonomiska situationen och de nerbantade resurserna har påverkat dessa funktioner.

Valövervakningen har förlöpt på ett tillfredsställande sätt, men för närvarande har församlingen inte tillräckligt med resurser för att kunna göra de förberedelser som behövs. Det största problemet gällande valövervakningen är ändå de dåliga relationerna mellan församlingen och Odihr. Den spända situationen mellan institutionerna har fortgått i flera år och det finns risk för att församlingens trovärdighet försvagas.

Valövervakningar anordnas enligt berättelsen i huvudsak av de parlamentariska församlingarna, men under de senaste åren har andra aktörer trätt till. Situationen har lett till att det har uppstått divergerande bedömningar om hur väl rättsstatsprincipen följts vid valen. De länder där val övervakas är dessutom i hög grad de samma år efter år, även om vissa reformer har

gjorts i dem. Valövervakningen är en av OSSE:s viktigaste uppgifter. Det är enligt utskottet angeläget att målmedvetet motarbeta dessa negativa utvecklingstrender. Det förutsätter att relationerna mellan församlingen och Odihr normaliseras. Samarbetet mellan OSSE och Europarådet är enligt utskottet viktigt för att det inte ska uppstå några grundläggande meningsskiljaktigheter om hur väl rättsstatsprincipen följts vid valen. Samarbetet är dessutom motiverat av kraven på effektivitet och förnuftig resursanvändning.

Utskottet uppmanar Finlands delegation i OSSE:s parlamentariska församling att i sitt arbete ta särskild hänsyn till synpunkterna ovan.

Utskottets förslag till beslut

Riksdagen

har ingenting att anmärka med anledning av berättelsen.

Helsingfors den 17 juni 2014

I den avgörande behandlingen deltog

ordf. Timo Soini /saf
vordf. Pertti Salolainen /saml
medl. Jörn Donner /sv
Timo Heinonen /saml
Ilkka Kanerva /saml
Ilkka Kantola /sd
Saara Karhu /sd
Mari Kiviniemi /cent

Johannes Koskinen /sd
Annika Lapintie /vänst
Maria Lohela /saf
Tom Packalén /saf
Aila Paloniemi /cent
Anni Sinnemäki /gröna
Ben Zyskiewicz /saml
ers. Seppo Kääriäinen /cent.

Sekreterare var

utskottsråd Tuula Svinhufvud.